

Instituția de învățământ:

Nr. înreg. / din

Profesor:

Aria curriculară: Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)

Disciplina: **Terapii și programe de intervenție**

Învățământ special primar - Dizabilități intelectuale ușoare și moderate

Clasa a IV-a

Nr. de ore: ... ore; (... ore/săptămână)

Plan de învățământ aprobat prin OMEN nr. 3622/27.04.2018

Programa școlară aprobată prin Ordinul Ministrului Educației nr. 3702/21.04.2021

Avizat,
Director,

Planificare calendaristică anuală

an școlar 2021 – 2022

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Competențe specifice	Nr. ore	Observații
1.	Educație senzorială	1.8. Formarea capacității de clasificare după diverse criterii 1.9. Formarea capacității de generalizare a cunoștințelor 1.10. Formarea capacității de reprezentare mentală		semestrul I
2.	Abilități motorii generale	2.1. Formarea mișcărilor fundamentale și a capacităților fizice 2.2. Formarea mișcărilor fundamentale ale membrilor (superioare și inferioare), ale diferitelor segmente ale corpului în raport cu subiectul, cu unul sau mai mulți parteneri, cu sau fără suport material 2.3. Formarea activităților motrice de manipulare și comportament de comunicare non-verbală și verbală		semestrul I semestrul al II-lea
3.	Schemă corporală și lateralitate	2.4. Organizarea schemei corporale și a lateralității		semestrul I
4.	Structurile perceptiv-motrice de bază	2.5. Formarea conduitelor și structurilor perceptiv-motrice		semestrul I semestrul al II-lea
5.	Terapia tulburărilor de limbaj <i>Limbajul receptiv</i>	3.1. Receptarea (ascultare, înțelegere) mesajelor orale scurte exprimate de terapeut		semestrul I
6.	Terapia tulburărilor de limbaj	3.2. Dezvoltarea abilităților de comunicare nonverbală (mimică și gestică)		semestrul I

	<i>Limbajul expresiv</i>	3.3. Formarea și dezvoltarea capacității de comunicare prin limbaj oral		semestrul I
7.	Terapia tulburărilor de limbaj <i>Limbajul scris-citit</i>	4.2. Corectarea dislexiei - disgrafiei		semestrul I semestrul al II-lea
8.	Identificarea, recunoașterea, denumirea obiectelor/ființelor	5.2. Identificarea, recunoașterea, denumirea obiectelor/ ființelor 5.5. Sinteza perceptuală		semestrul I
9.	Sortare, clasificare, comparare obiectuală și imagistică	5.3. Sortare, clasificare, comparare obiectuală și imagistică		semestrul I
10.	Capacități intelectuale	5.4. Exersarea proceselor psihice – atenția, memoria vizuală și auditivă, gândirea, imaginația		semestrul al II-lea
11.	Tehnici de modelare comportamentală	6.3. Conștientizarea propriilor nevoi, dorințe și emoții 6.6. Manifestarea interesului pentru joc și interrelaționare 6.1. Menținerea relațiilor interpersonale și contactul cu mediul social 6.2. Identificarea emoțiilor diverse în contexte sociale 6.4. Respectarea regulilor sociale simple în activitățile cu caracter educativ 6.5. Recunoaștere emoțiilor de bază și expresiile faciale ale altora		semestrul I semestrul al II-lea

**Planificare semestrială – Terapii și programe de intervenție
an școlar 2021 - 2022
semestrul I**

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. ore/ perioada	Observații
1.	Educație senzorială	1.8. 1.9.	Exerciții de seriare a obiectelor și imaginilor după diferite criterii în absența modelului; Exerciții de ordonare a obiectelor și imaginilor după diferite criterii în absența modelului; Exerciții de clasificare a obiectelor și imaginilor după diferite criterii în absența modelului; Exerciții de indicare și discriminare într-un mediu nestructurat, a obiectelor și sunetelor învățate în mediul structurat;		

		1.10.	Exerciții pentru dezvoltarea deprinderilor de investigare; Exerciții de explorare a conturilor; Exerciții de identificare a imaginilor care reprezintă obiecte identice, dar de mărimi diferite, poziții spațiale diferite; Exerciții de apreciere a ordinii crescânde sau descrescânde a unor figuri de mărimi diferite; Exerciții de apreciere a ordinii, succesivității momentelor unor acțiuni simple; Exerciții de reproducere după comandă verbală a mișcărilor, gesturilor și posturii;		
2.	Abilități motorii generale	2.1.	Exerciții pentru educarea îndemânării; Exerciții pentru educarea flexibilității și fluidității, a formării capacității de a mișca corpul și obiectele fără a le lovi între ele; Exerciții pentru educarea coordonării; Exerciții pentru educarea gradului de continuitate și rezistență; Exerciții pentru formarea capacității de a executa mișcări, performanțe psihomotrice automatizate;		
		2.2.	Exerciții pentru educarea capacității de coordonare motorie: oculo-manuală, auditiv-manuală, mână-ochi-picior etc.		
3.	Schemă corporală și lateralitate	2.4.	<i>Exerciții de cunoaștere a schemei corporale proprii sau a partenerului:</i> Exerciții de identificare și numire a diferențelor de gen și dezvoltare cronologică (copil-adult-bătrân, fată-băiat, femeie-bărbat); Exerciții ludice: asocierea obiectelor cu părțile corespunzătoare ale corpului (mănușă/tacâm – mână; gheată – picior; căciulă – cap; ochelari – ochi etc.); Exerciții-joc de asociere „parte corporală (organ de simț) – simț corespunzător” (nas - miros; ochi - văz; ureche - auz etc); Exerciții mimice de identificare și redare a diverselor expresii emoționale (veselie, bucurie, supărare, furie, etc.); <i>Exerciții de fixare a lateralității:</i> Exerciții de trasare a figurilor geometrice (trasările se fac cu diverse instrumente: creion, burete, deget, la dimensiuni diferite și în sensuri diferite);		
4.	Structurile perceptiv-motrice de bază	2.5.	<i>Exerciții pentru formarea conduitei perceptiv-motrice de spațiu (spațiu fizic-spațiu cognitiv, în câmpuri specifice, lexic și grafic; în câmpul de</i>		

			<p>configurație al mulțimilor; în câmpul de muncă; direcția într-un câmp spațial; zone de spațiu; aptitudini spațiale speciale);</p> <p>Exerciții pentru recunoașterea și aprecierea unor distanțe (mărimi) în spațiul bidimensional (exerciții de încadrare a unor semne grafice între spațiile caietului; exerciții de măsurare cu rigla gradată; exerciții de schițare a unor planuri simple (planul clasei, al camerei copilului, al școlii); exerciții de reprezentare la scară; exerciții de citire a unor desene tehnice și a unor hărți ușoare);</p> <p>Exerciții de recunoaștere și operare în spațiul tridimensional (exerciții de înțelegere și percepere a spațiului tridimensional);</p>		
5.	Identificarea, recunoașterea, denumirea obiectelor/ființelor	<p>5.2.</p> <p>5.5.</p>	<p>Exerciții de asocieri obiect / ființă-imagie (obiect/ființă, 2D, 3D, fișe) („Potrivește!”);</p> <p>Exerciții de denumire: denumire pe categorii (mijloace de transport, anotimpuri, zilele săptămânii, lunile anului, articole vestimentare, animale sălbatice/domestice); denumiri de acțiuni („Ce face fata / băiatul?”); denumiri de funcții ale obiectelor uzuale („Ce faci cu pensula?” etc.);</p> <p>Joc - realizare de incastru;</p> <p>Joc - realizare de puzzle;</p> <p>Joc - completări de imagini/cuvinte lacunare;</p>		
6.	Sortare, clasificare, comparare obiectuală și imagistică	5.3.	<p>Exerciții de sortare / clasificare a obiectelor și imaginilor după caracteristici simple: textură, culoare, mărime, formă („De-a culorile”, „Baloane colorate”, „Moale sau tare”, „Cald sau rece”);</p> <p>Exerciții de sortare / clasificare a obiectelor și imaginilor după similaritate: identic / non-identic, la fel / diferit („Mama și copilul”, „Ordonăți, vă rog!”);</p> <p>Exerciții de comparare a obiectelor și imaginilor („Cum este?”);</p> <p>Exerciții de comparare a obiectelor și imaginilor după similaritate: identic / non-identic, la fel / diferit („Caută perechi!”, „Potrivește!”);</p>		
7.	Terapia tulburărilor de limbaj - <i>Limbajul receptiv</i>	3.1.	<p>Exerciții de ascultare și reacție: îndeplinire a unor sarcini simple cu obiecte, sarcini necorelate, sarcini complexe;</p> <p>Sesizarea unui element omis din ilustrațiile corespunzătoare unor mesaje audiate;</p>		
8.	Terapia tulburărilor de limbaj - <i>Limbajul expresiv</i>	3.2.	<p><i>Jocuri pentru dezvoltarea abilităților de comunicare non-verbală:</i></p> <p>Identificarea expresiilor mimico-faciale și gestuale (pe fața terapeutului</p>		

		<p>și pe imagini sugestive);</p> <p>Exerciții de asociere a imaginilor cu expresia mimico-facială adecvată;</p> <p>Exersarea exprimării modelelor mimico-faciale și gestuale (bucurie, tristețe, furie, supărare, uimire etc.) după indicație verbală;</p> <p>Jocuri de rol, jocuri cu marionete, cu oferirea de modele comportamentale non-verbale;</p> <p>3.3. <i>Exerciții pentru dezvoltarea auzului fonematic</i> (antrenarea atenției auditive, antrenarea memoriei verbale, antrenarea abilităților perceptiv-auditive);</p> <p><i>Etapa activizării vocabularului pasiv și a extinderii volumului vocabularului activ</i></p> <p>Exerciții de stimulare a achiziției de noi unități lingvistice;</p> <p>Exerciții de vehiculare a cuvintelor care exprimă însușiri sau raporturi dintre obiecte și fenomene (mărime, formă, culoare, poziții spațiale, poziție în timp, raporturi cantitative etc.);</p> <p>Exerciții de antrenare a abilităților gramaticale;</p> <p>Exerciții de povestire în succesiune logică a unui fapt cunoscut;</p> <p>Exerciții de compunere și descompunere de povestiri orale scurte după imagini;</p> <p>Exerciții de reproducere de povestiri cunoscute pe baza întrebărilor;</p>		
9.	Terapia tulburărilor de limbaj - Limbajul scris-citit	<p>4.2. <i>Exerciții de identificare auditivă a structurilor fonetice (propoziția, cuvântul, silaba, fonemul):</i></p> <p>Integrare propozițională simplă, după suport imagistic;</p> <p>Delimitarea cuvintelor din cadrul propoziției;</p> <p>Identificarea sunetului aflat în poziție inițială în cuvinte;</p> <p>Despărțirea cuvintelor în silabe și identificarea acestora;</p> <p>Identificarea fonemelor în silabe;</p> <p>Pronunția reflectată și independentă a sunetului vizat;</p> <p>Exemplificări de cuvinte cu sunetul vizat în diverse poziții;</p> <p><i>Exerciții de identificare – diferențiere și fixare mnezică a literelor:</i></p> <p>Vizualizare, diferențiere, denumire a literelor;</p> <p>Redarea gestuală a literelor;</p> <p>Identificare tactilă a literelor;</p> <p>Construirea literelor din diverse materiale, după model și în absența acestuia;</p>		

		<p>Exerciții de citire a literelor mari și mici; Exerciții de asociere literă – imaginea unui cuvânt care începe cu sunetul corespunzător literei; <i>Exerciții de asociere fonem-literă-grafem:</i> Exerciții de selectare a literei dintr-un grup dat; Exerciții de asociere literă - cuvânt ilustrat; asociere fonem- literă mare de tipar; Exerciții de redare a grafemului cu sprijin de puncte/cu ajutorul săgeților; Scrierea cu majuscule și tastarea literei pe computer; Transcriere din litera de tipar în litera de mână; Scrierea după dictare a literelor; <i>Exerciții de compunere, citire și scriere de cuvinte mono/bi/plurisilabice cu literele însușite, după următoarea succesiune:</i> Cuvinte monosilabice de tip vocală - vocală, vocală – consoană și consoană - vocală; Cuvinte monosilabice de trei litere; Cuvinte bisilabice cu silabă repetitivă; Cuvinte bisilabice cu structură: vocală – consoană - vocală; Cuvinte bisilabice cu structură: consoană - vocală - consoană - vocală, în special cu labialele „p”, „b”, „m”, cu vibranta „r”, cu labiodentale („f”, „v”); Cuvinte bisilabice cu structură: vocală - consoană - vocală - consoană (exemple: „elev”, „inel”, „oraș” etc.); Cuvinte plurisilabice cu silabe deschise (exemple: „pisica”, „pepenele” etc.); Cuvinte din litere mobile (alfabetar); Cuvinte mono/bi/plurisilabice cu litere date; Cuvinte din silabe date; Identificarea literei /silabei lipsă dintr-un cuvânt dat (cu și fără suport imagistic); Scrierea cuvintelor pe diverse liniaturi (tip I, tip II, dictando); Exerciții de diferențiere fonematică/grafică și vizuală a literelor care conduc la distorsiuni: „p-b”, „t-d”, „c-g”, „f-v”, „s-z”, „s-j”, „m-n”, „u-n”, „s-ș”, „l-i”, „a-o”;</p>		
--	--	---	--	--

			Exerciții pentru sesizarea semnificației cuvintelor: sinonime, antonime (fără menționarea terminologiei lexicale); Jocuri didactice conținând cuvinte cu același sens sau cu sensuri opuse;		
10.	Tehnici de modelare comportamentală	6.3.	<i>Exerciții de conștientizare a propriilor nevoi, dorințe și emoții:</i> Exerciții de verbalizare prin completare de enunțuri lacunare („am nevoie de ...” pictograme cu obiecte/experiențe de învățare, „îmi doresc ...” pictograme cu obiecte/persoane apropiate/experiențe de învățare, „azi mă simt ...” pictograme cu emoțiile de bază etc.), cu variante de răspuns dat; Jocuri diverse („Zarul cu fațete” - emoticons cu verbalizare: „Mă simt bucuros/trist/înfricoșat/nervos atunci când...” etc.) de asociere a plăcerii și neplăcerii diverselor contexte sociale; Exerciții de alegere a modalității de răspuns la refuz, prin folosirea comportamentelor dezirabile / jocul de rol („Andrei a obosit azi la școală, dar nu este încă timpul de plecat acasă. Cum se simte? Ce poate face? Plânge sau solicită o pauză?”);		
		6.6.	Activități în perechi și grupuri mici, care favorizează <i>interrelaționarea</i> : Activități cu caracter ludic și interactiv („Află cine dintre colegi are un câțel, cine face sport, cine are un frate mai mare” etc.);		

**Planificare semestrială – Terapii și programe de intervenție
an școlar 2021 - 2022
semestrul al-II-lea**

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. ore/ perioada	Observații
1.	Abilități motorii generale	2.3.	Exerciții pentru educarea mișcărilor organelor fonatorii și a capacității de a produce sunete semnificative; Exerciții pentru formarea capacității de asociere sunet-cuvânt și a capacității de a coordona sunetele în cuvânt și în mesaje cu semnificație; Exerciții pentru formarea capacității de coordonare sunet-gest; Exerciții pentru educarea mișcărilor ochilor (stânga-dreapta); Exerciții pentru formarea abilităților de mișcări digitale, solicitate în actul grafic;		

2.	Structurile perceptiv-motrice de bază	2.5.	<p><i>Exerciții pentru formarea capacității de raportare a timpului la propria persoană</i> (exerciții de identificare și ordonare a activităților desfășurate într-o zi);</p> <p><i>Exerciții pentru formarea capacității de discriminare a succesiunii cronologice</i> (exerciții de ordonare logică a mai multor imagini ce reprezintă desfășurarea unei acțiuni);</p> <p>Exerciții pentru formarea capacității de discriminare a duratei faptelor, acțiunilor, evenimentelor;</p> <p>Exerciții pentru formarea capacității de discriminare a ritmului și intervalului (exerciții de bătați la diferite intervale, realizate cu diferite obiecte);</p> <p>Exerciții pentru formarea capacității de transpunere a spațiului în timp și invers;</p>		
3.	Terapia tulburărilor de limbaj - <i>Limbaajul scris-citit</i>	4.2.	<p><i>Exerciții de lexie - grafie la nivel propozițional:</i></p> <p>Exerciții de lexie a propoziției simple/dezvoltate (lexia cuvintelor pe verticală / lexia pe orizontală, cu departajarea sintagmelor);</p> <p>Exerciții de analiză a structurii propoziției (delimitarea numărului de cuvinte; precizarea conținutului semantic al fiecărui cuvânt; precizarea structurii sonore a fiecărui cuvânt);</p> <p>Exerciții de scriere a propoziției analizate, prin copiere sau transcriere;</p> <p>Scrierea corectă din punct de vedere ortografic și de punctuație a propoziției (majuscula, semnele de punctuație);</p> <p>Formarea de propoziții simple/dezvoltate pe bază de imagini sau cuvinte date;</p> <p>Formarea de propoziții simple/dezvoltate prin ordonarea cuvintelor date;</p> <p>Completarea de propoziții simple/dezvoltate lacunare;</p> <p>Exerciții de scriere după dictare a unor propoziții simple/dezvoltate pe caiet/calculator;</p> <p>Exerciții de stabilire a acordurilor gramaticale dintr-o propoziție;</p> <p>Exerciții de așezare corespunzătoare în pagină (data, titlul, alineat, spațiul dintre cuvinte);</p> <p><i>Exerciții de lexie - grafie la nivelul textelor scurte:</i></p> <p>Exerciții de citire a unui text scurt, cu cuvinte simple, în ritm</p>		

			<p>propriu, cu adaptarea intonației impuse de semnele de punctuație;</p> <p>Exerciții de compunere a unui text scurt cu suport imagistic simplu sau pornind de la o temă familiară dată (anotimpul, Crăciunul, vacanța etc.);</p> <p>Exerciții de povestire a unui text scurt citit (cu și fără întrebări suport);</p>		
4.	Capacități intelectuale	5.4.	<p><i>Exersarea proceselor psihice – atenția:</i></p> <p>Exerciții de atenție centrate în câmp perceptiv pe date vizuale/auditive/tactile</p> <p><i>Exersarea proceselor psihice – memoria vizuală și auditivă:</i></p> <p>Exerciții pentru memorarea vizuală a datelor simbolice („Recunoașterea numerelor/literelor”);</p> <p>Exerciții de memorare a unui set de numere/litere („Repetă!”, „Ce am spus?”, adresă/număr de telefon);</p> <p>Memorare de poezii și cântece;</p> <p><i>Exersarea proceselor psihice – gândirea:</i></p> <p>Exerciții pentru formarea capacității de orientare spațială însoțite de verbalizare, intuirea spațiului distinct de timp (aici - acolo, acum - apoi) („Unde ești?”, „Unde este baia?”, „Unde este școala?”, „Unde este cabinetul medical?”);</p> <p>Exerciții pentru înțelegerea serialității („Ce urmează?”, „Rame de tablouri”, „Albastru, roșu, verde”, „Cum a fost făcut acest desen?”, „Așază în ordine!”);</p> <p>Ordine crescătoare / descrescătoare (șir de numere);</p> <p>Exerciții de descompunere a acțiunilor complexe în simple și secvențiale;</p> <p>Exerciții ce implică noțiunea de cauzalitate („De ce te doare?...pentru că m - am lovit!”) și noțiunea de consecință logică („Sunt ud pentru că plouă și nu am umbrelă”/„Ce faci dacă plouă?.....iau umbrela!”);</p> <p>Rezolvarea de probleme cotidiene simple / complexe;</p> <p>Exerciții pentru: percepția, recunoașterea și identificarea problemelor (obținerea jucăriei care se află într-un loc inaccesibil); descompunerea problemei în elemente mai simple, de exemplu pregătirea mesei care presupune mai multe etape; planificarea</p>		

			<p>modului de rezolvare a problemei; acțiune: rememorarea și reproducerea modului în care o problemă a fost rezolvată anterior; evaluarea modului în care a funcționat planul de acțiune, dar și schimbarea planului inițial, dacă este cazul (menținerea curățeniei în sala de clasă sau acasă);</p> <p>Coordonarea unor scheme de conduită cu un scop precis;</p> <p>Exerciții practice pentru elaborarea unor produse (deprinderi de lucru);</p> <p><i>Exersarea proceselor psihice – imaginația:</i></p> <p>Jocuri de construcție sau de asamblare în plan obiectual;</p> <p>Exerciții de realizare a unor desene libere sau cu temă dată;</p> <p>Exerciții pentru completare de desene lacunare;</p> <p>Exerciții de mimă/pantomimă;</p> <p>Joc de rol/dramatizări („De-a trenul/mașina/pompierul etc.”);</p>		
5.	Tehnici de modelare comportamentală	<p>6.1.</p> <p>6.4.</p> <p>6.2.</p> <p>6.5.</p>	<p><i>Identificare propriului rol în cadrul grupului și a familiei:</i></p> <p>Oglinda clasei prin desen sau colaj;</p> <p>Arborele genealogic prin desen sau colaj;</p> <p><i>Respectarea rândului</i></p> <p>Jocuri simple cu zarul cu fațete colorate, în echipe de câte doi;</p> <p>Activități sportive, în grupuri mici (șutul la poartă, aruncarea la coș etc. în grupuri de câte 3-4 elevi);</p> <p><i>Emiterea răspunsului (verbalizarea)</i></p> <p>Exerciții de verbalizare prin imitare, completarea de enunțuri lacunare după model etc.;</p> <p><i>Grija pentru obiectele personale și ale altora</i></p> <p>Activități conduse de aranjare, curățare, strângere, amestecare și reselectare etc. a obiectelor personale;</p> <p><i>Exerciții de identificare a emoțiilor de bază:</i></p> <p>Activități de asociere a emoțiilor de bază personajelor din povești (iepurele fricos, împăratul fericit, cocoșul supărat, piticul morocănos etc.);</p> <p>Exerciții de imitație a expresiilor faciale, după model, cu verbalizare;</p> <p>Activități de mimă, pantomimă referitoare la emoțiile de bază.</p>		